ISSN: 2717-3216 Journal of Family Psychology 2022 9(2), 99-114 https://www.ijfpjournal.ir/

Journal of Family Psychology

Research Paper

10.22034/IJFP.2023.560252.1147

Marital Satisfaction Prediction Model Based on Behavioral Activation/Inhibition Systems: Investigating the Mediating Role of Mentalization

Hosna Akbari[1], Reza Ghorban Jahromi[2*], Mohammad Ali Besharat[3], Ruhollah Shahabi[4]

1. PhD student of psychology, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran
2. Assistant Professor, Department of psychology, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran
3. Professor, Department of psychology, faculty of psychology and education sciences, University of Tehran, Tehran, Iran.
4. Assistant Professor, Department of psychology, faculty of education, institute for Humanity and cultural studies, Tehran, Iran

Article Info.

Received: 10.06.2022

Accepted: 09.09.2022

Keywords:

mentalization, behavioral activation and inhibition systems, marital satisfaction, young couples.

Abstract

Abstract

Marital satisfaction has been widely acknowledged as a crucial determinant of marriage stability. One key factor that impacts marital satisfaction is the type of behavioral activation and inhibition system present in an individual. Individual differences in the behavioral brain system play a significant role in how couples respond to interpersonal problems, resulting in distinct behavioral feedback. If utilized correctly, this system can positively impact the quality of a couple's relationship and promote family stability. This study aimed to investigate the relationship between behavioral activation/inhibition systems and marital satisfaction with the mediation of mentalization. The research was conducted using a correlation method, and the statistical population comprised married individuals residing in Tehran in 2021. Of these, a sample size of 370 was selected using a multi-stage cluster sampling method and administered a demographic questionnaire, the Enrich Marital Satisfaction Questionnaire, the Behavioral Activation and Inhibition Scale, and the mentalization Questionnaire. The results of the path analysis indicated that the behavioral inhibition system with the mediation of mentalization is effective in marital satisfaction, and the inhibition system has a negative and meaningful relationship with marital satisfaction and mentalization. On the other hand, mentalization had a direct, positive, and significant impact on marital satisfaction. Additionally, the activation system significantly impacted marital satisfaction with the mediation of mentalization. The activation system had a direct, positive, and significant impact on mentalization, but only a positive and direct relationship between the activation system and marital satisfaction could not be established. These findings suggest that the behavioral activation and inhibition system can predict marital satisfaction directly and indirectly through mentalization. Consequently, it is recommended that experts in the field of family examine these structures to promote marital satisfaction among couples.

*Corresponding author
Email: rrghorban@gmail.com

How to Cite:
Akbari, H., Ghorban Jahromi, R., Besharat, M., Shahabi, R. (2022). Marital Satisfaction Prediction Model Based on Behavioral Activation/Inhibition Systems: Investigating the Mediating Role of Mentalization. *Journal of Family Psychology*. 9(2), 99-114.

دو فصلنامه
روانشناسی خانواده. سال نهم، شماره ۲، پاییز و زمستان ۱۴۰۱

مقاله پژوهشی

الگوی پیش‌بینی رضایت زناشویی بر اساس سیستم‌های فعال‌سازی/ بازداری رفتاری: بررسی نقش میانجیگر ذهنی-سازی

حسنی اکبری[۱]، رضا قربان‌جهرمی[۲*]، محمدعلی بشارت[۳]، روح‌الله شهابی[۴]

۱. دانشجوی دکتری روانشناسی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.
۲. استادیار گروه روانشناسی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران
۳. استاد تمام گروه روانشناسی ، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه تهران، تهران، ایران
۴. استادیار گروه روانشناسی، پژوهشکده تربیت، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، تهران، ایران.

اطلاعات مقاله

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۳/۲۰

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۶/۱۸

کلیدواژه‌ها:

ذهنیسازی، سیستم فعالسازی و بازداری رفتاری، رضایت زناشویی، زوجهای جوان.

چکیده

رضایت زناشویی پایدارترین پیش‌بینی کننده ثبات در زندگی است و یکی از مولفه‌های موثر بر آن، نوع سیستم فعال‌سازی و بازداری‌رفتاری است. تفاوت-های فردی موجود در اینسیستم، در نحوه واکنش زوجین به مشکلات بینفردی موثر است و از این رو در صورت استفاده صحیح از آن، بر نوع روابط زوجین اثرات مثبتی دارد و به پایداری خانواده کمک میکند. این پژوهش با هدف بررسی رابطه بین سیستم‌های فعال‌سازی/ بازداری رفتاری و رضایت زناشویی با میانجی‌گری ذهنی‌سازی انجام شد. روش تحقیق همبستگی بود و جامعه آماری، افراد متاهل ساکن تهران در سال ۱۴۰۰ بودند. ۳۷۰ نفر به روش نمونهگیری در دسترس و هدفمند انتخاب و به پرسشنامه جمعیت شناختی، رضایت زناشویی (Enrich (Olson, 1998 ، مقیاس فعالسازی/ بازداری رفتاری (Carver & White, 1994) و پرسشنامه عملکرد بازتابی (Fonagy et al., 2016)پاسخ دادند. نتایج تحلیل مسیر نشان داد که سیستم بازداریرفتاری با میانجی‌گری ذهنیسازی بر رضایتزناشویی مؤثر است و سیستم بازداری با رضایت زناشویی رابطه منفی معنادار دارد و بر ذهنی-سازی، اثر منفی معنادار دارد. و ذهنیسازی بر رضایتزناشویی اثر مثبت و معنادار دارد. همچنین سیستم فعال‌سازی با میانجی‌گری ذهنی سازی بر رضایت-زناشویی مؤثر است و سیستم فعالسازی بر ذهنیسازی، اثر مثبت و معنادار دارد و تنها رابطه مثبت سیستم فعال‌سازی با رضایت زناشویی تایید نشد. بر این اساس میتوان نتیجه گرفت که سیستم فعال‌سازی و بازداری رفتاری به صورت مستقیم و از طریق ذهنی سازی به صورت غیرمستقیم قادر به پیشبینی رضایتزناشویی است. از این رو پیشنهاد به بررسی این سازه‌ها توسط متخصصین حوزه خانواده جهت افزایش رضایتمندی زناشویی در زوجین میشود.

***نویسنده مسئول:**

پست الکترونیکی: rrghorban@gmail.com

استناد به این مقاله:

اکبری، حسنی، قربان‌جهرمی، رضا، بشارت، محمدعلی، شهابی، روح‌الله (۱۴۰۱). الگوی پیش‌بینی رضایت زناشویی بر اساس سیستم‌های فعال‌سازی/ بازداری رفتاری: بررسی نقش میانجیگر ذهنی-سازی *روانشناسی خانواده*، ۹(۲)، ۹۹-۱۱۴.

مقدمه

خانواده در جایگاه والایی قرار دارد و اساس و پایه اجتماع را شکل می‌دهد و در نتیجه روابط و پیوندهای سالم و آگاهانه زوجین، تشکیل دهنده‌ی جامعه و خانواده سالم است. در صورت نداشتن ثبات و استحکام در خانواده، علاوه بر زوجین، تمام جامعه دچار آسیب می‌شود و تبعات اجتماعی فراوانی دارد؛ پژوهش‌ها بیانگر این هستند که رضایت زناشویی[1]تجلی وجود ثبات و کارا بودن یک خانواده است (Karney & Bradbury, 2020).

رضایت زناشویی سبب تسهیل پیشرفت‌های مادی و معنوی است (Sepehrian Azar et al., 2016) و یکی از عوامل موثر در موفقیت رابطه زناشویی است. رضایتمندی زناشویی، بر بسیاری از ابعاد زندگی انسان در دو بعد اجتماعی و فردی تاثیرگذار است؛ از این رو می‌توان آن را زیربنای عملکرد صحیح خانواده دانست که موجب کاهش اختلالات روان‌شناختی، راهبردهای حل تعارض بهتر و ارتقاء مهارت‌های ارتباطی می‌شود. رضایت زناشویی، عاملی حیاتی جهت مقابله با فشارهای روانی و در نتیجه بهبود عملکرد زوجین است (Edalati & Redzuan, 2010). روابط رضایت بخش زوجین از طریق میزان مراقبت آن‌ها از یکدیگر، علاقه‌مندی متقابل و تفاهم و پذیرش یکدیگر قابل سنجش است و در نتیجه می‌توان نتیجه گرفت که یکی از اهداف اصلی پژوهش‌ها درباره روابط زوج‌ها، مشخص نمودن عوامل موثر بر کیفیت تعاملات آن‌ها است (Charnia & Ickes, 2007).

یافته‌های پژوهشی، نشانگر آن هستند که عوامل متعددی در رضایت زناشویی موثر است؛ از جمله: شخصیت (Xie et al., 2018)، تفاوتهای جنسیتی (Nourani et al., 2019) ، عقاید مذهبی (Hajihassani & Sim, 2019)، رضایت جنسی (Cao et al., 2019; Masumi, 2017)، سبک دلبستگی (Mohammadi et al., 2021; Sharif al., 2016) و راهبردهای حل تعارض در زوجین (Stinson et al., 2017)، سیستم بازداری و فعال‌سازی رفتاری (Nasiri et al., 2022).

الگویی زیستی از شخصیت ارائه داد که مطابق با تفاوت‌های فردی در واکنش به محرک‌های پاداش دهنده و تنبیه کننده بود و سیستم‌های مغزی رفتاری را (به نقل از Thake & Zelenski, 2013) مطرح نمود. وی اظهار داشت که تفاوتهای فردی در کارکرد این سیستم‌ها، سبب تفاوت در شخصیت می‌شود. مبتنی بر این نظریه که به نظریه حساسیت به تقویت گری مشهور است، دو سیستم اصلی در تنظیم رفتار ما موثر هستند؛ یکی از این سیستم‌ها، سیستم بازداری رفتاری[2]و دیگری سیستم فعال‌سازی رفتاری[3]است. سیستم فعال‌ساز رفتاری به محرک‌های پاداش‌دهنده، حرکت به سوی هدف و فرار از تنبیه پاسخ می‌دهد و منجر به تجربه عواطف مثبت مانند امیدواری و شادمانی می‌شود (Leung et al., 2020).

در مقابل، سیستم بازداری رفتاری به نشانه‌های ناکام کننده، تنبیه و فقدان پاداش حساس بوده و نتیجه‌ی کارکرد آن، اضطراب، اجتناب منفعل[4]بازداری است. این سیستم موجب تجربه احساساتی چون غم، ترس و ناکامی می‌شود. پژوهش‌ها بیانگر این است که فعالیت بیش از حد این سیستم، منجر به تجربه عواطف منفی مانند افسردگی، مشکلات جسمانی، اضطراب و حساسیت بیش از حد به محرک‌های تهدیدکننده می‌شود (Taherizadehe et al., 2021).

Nasiri et al (2022) در پژوهشی نشان دادند که سیستم بازداری رفتاری با راهبردهای نامناسب حل‌مساله در ارتباط است که این خود بر میزان رضایت‌زناشویی موثر است. بدین دلیل که در صورتی که زوجین قادر به حل‌مساله خود به صورت صحیح نباشند میزان ناسازگاری زناشویی افزایش می‌یابد.

Carver (2004) و Johnson et al (2010) به نتایج مشابهی در مورد سیستم‌های مغزی و روابط افراد دست یافتند و بیان نمودند که افراد با حساسیت بالاتر سیستم فعال‌سازی رفتاری، تجربه کننده عواطف مثبتی چون

1. Marital satisfaction
2Behavioral Inhibition System (BIS)
3Behavioral Activation System (BAS)
4passive avoidance

امید و شادمانی هستند و در مقابل، افراد با فعالیت بالاتر سیستم بازداری رفتاری، میزان بالاتری از برانگیختگی هیجانی مانند تمایلات پرخاشگرانه را نشان داده‌اند؛ این‌ابراز خشم به نوبه خود سبب کاهش بخشش اشتباهات می‌شود و بر روابط صمیمانه اثر منفی می‌گذارد که در نتیجه آن موجب کاهش میزان رضایتمندی در زندگی زناشویی می‌شود. همچنین پژوهش‌ها به رابطه بین سیستم‌های فعال‌ساز رفتاری با رویدادهای مثبت و سیستم بازداری‌رفتاری با استرس و اختلالات رفتاری پرداخته‌اند (Leung et al., 2020; Dumitrescu et al., 2010).

پژوهش‌ها نشان داده‌اند که حساسیت بیشتر سیستم فعال‌سازی و بازداری با افزایش تلاش‌های غیرسازگارانه جهت پاسخ-دهی هیجانی و نهایتا افزایش آسیب روانی مرتبط است (Pickett et al., 2012). در نتیجه وجود تعادل در برانگیختگی این سیستم‌ها بر ارتقا رضایتمندی موثر است.

تبیین دیگر، وجود رابطه میان سیستم‌های مغزی رفتاری و رابطه جنسی است. زمانی که زوجین از سیستم فعال‌سازی بیشتر استفاده می‌کنند، در رابطه جنسی نیز از عواطف مثبت بیشتری استفاده می‌کنند و در نتیجه روابط زناشویی صمیمانه‌تری را تجربه می‌کنند. در مقابل زمانی که اشخاص با سیستم بازداری فعال وارد رابطه می شوند، عواطف منفی بیشتری را تجربه می‌کنند و میزان تعارضات در آن‌ها بیشتر است و در نتیجه رضایتمندی کاهش می‌یابد (Impett et al., 2005). پژوهشگران بیان نمودند که رضایت‌جنسی، یکی از عوامل تاثیرگذار بر رضایت‌زناشویی در زوجین است (Cao et al., 2019; Tavakol et al., 2017). برهمین اساس یکی از مسائل مورد بررسی در این پژوهش، مطالعه رابطه سیستم‌های مغزی با رضایت زناشویی است.

علاوه بر متغیرهای ذکر شده، ذهنی‌سازی[1] متغیر جدیدی است که در سال‌های اخیر به آن توجه ویژه شده است. ذهنی‌سازی یا عملکرد بازتابی[2] به معنای توانایی تعبیر حالات ذهنی است که عبارتند از آرزوها، اهداف، احساسات، نگرشها و خواسته‌ها در خود و دیگری. تحقیقات بیانگر این است که نقص در ذهنی‌سازی با طیف گسترده‌ای از اختلالات همانند افسردگی، اختلال شخصیت‌مرزی و اختلال خوردن مرتبط است. اصطلاح ذهنی-سازی توسط Bateman & fonagy (2010) جهت شرح رشد خود و روابط دلبستگی مطرح شده است و منجر به پژوهش‌ها و مداخلات زیادی شده است (Fonagy et al., 1998).

Fonagy et al (2010) فرمول‌بندی جدیدی از نظریه دلبستگی ارائه داده‌اند. در مورد کودکی بزرگسالان می-توان بیان نمود که وقتی کودک با تجارب مبهمی چون تغییرات روانی و فیزیولوژیکی مواجه می‌شود، مادر این حالات او را با تظاهرات مختلف کلامی یا چهره‌ای بازخورد می‌دهد و فرد بدین طریق یک بازنمایی ذهنی از حالات درونی خود ایجاد کرده و قادر به سازمان‌دهی حالات مبهم ذهنی در خود است (Slade et al., 2019). فوناگی این توانایی را، ذهنی‌سازی نامید که عبارت است از توانایی فرد در درک حالات درونی (خواسته ها، احساسات و دیگر حالات درونی) در خود و دیگری است. ذهنی‌سازی هم مؤلفه‌ای بین فردی و هم انعکاس خود است و سبب تشخیص واقعیت درونی از بیرونی می‌شود (Fonagy et al., 2018). همچنین Fonagy (2018) معتقد است این توانایی با توانایی تعدیل حالات عاطفی و تنظیم هیجانات، مرتبط است.

با توجه به بررسی‌های انجام شده، پژوهشی که به طور مستقیم به بررسی رابطه سیستم‌های مغزی با رضایت‌زناشویی با میانجی‌گری ذهنی‌سازی بپردازد یافت نشد. اما Jones et al (2011); Barnes et al (2007); Wachs & Cordova (2007) در پژوهش‌های خود به این نتیجه رسیده‌اند که میان ذهن‌آگاهی و رضایت‌زناشویی رابطه مثبتی وجود دارد. در تبیین این نتایج می‌توان بیان نمود که ذهنی‌سازی در تعدیل افکار منفی و تنظیم رفتار مثبت کمک کننده‌است و از این‌رو موجب افزایش رضایت‌زناشویی می‌شود. افرادی که اهل تفکر هستند نسبت به تغییرات اجتماعی و زناشویی خود احساس خطر کمتری می‌کنند. در مقابل، افراد با روابط‌زناشویی یکنواخت، قدرت پذیرش مشکلات جدید را ندارند و نارضایتی بیشتری را تجربه می‌کنند. بر مبنای تعریف فوناگی

1. Mallization
2Reflective Functioning

از ذهنی‌سازی؛ در صورتی که شخص نسبت به فرد مقابل خود، آگاهی داشته باشد، قادر به پذیرش دیدگاه‌های وی است و در روابط مشترک منعطف‌تر و دائما در حال سازگاری است.

در این مطالعه، به منظور دستیابی به مدل علی از رضایت‌زناشویی در زوجین، متغیرهای سیستم مغزی رفتاری و ذهنی‌سازی انتخاب و مورد بررسی قرار گرفتند و در این میان ذهنی سازی به عنوان متغیر میانجی مورد بررسی قرار گرفت و محقق در پی یافتن پاسخ به این سوال است که آیا ترکیب سیستم فعال‌سازی/ بازداری رفتاری و ذهنی‌سازی می‌تواند برای رضایت‌زناشویی در زنان و مردان مدلی فراهم آورد؟ در شکل ۱ مدل فرضی پژوهش ترسیم شده است.

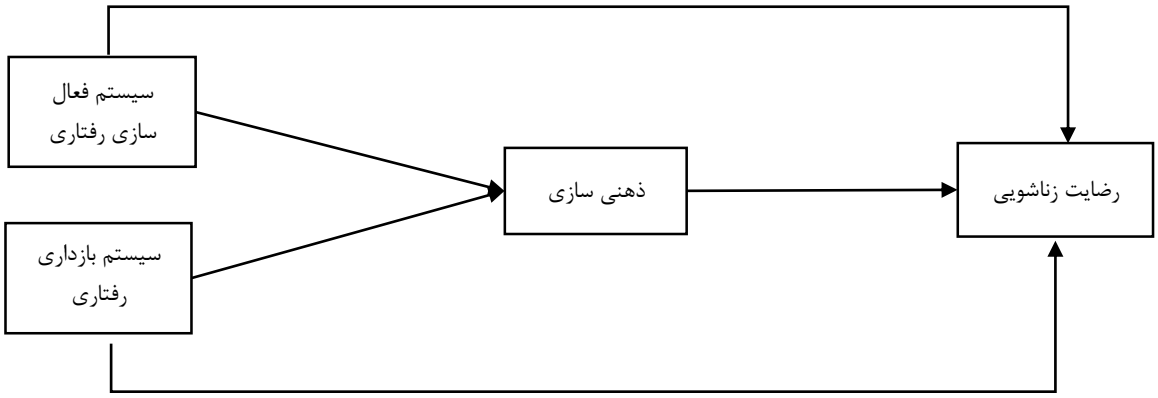

شکل ۱: مدل مفهومی رضایت‌زناشویی برای زوج‌های جوان

روش پژوهش

جامعه آماری، نمونه و روش اجرای پژوهش

روش پژوهش توصیفی و طرح تحقیق همبستگی بوده است. جامعه آماری شامل افراد متاهل ساکن شهر تهران در سال ۱۴۰۰ بود. انتخاب نمونه به‌صورت دردسترس و به روش نمونه‌گیری هدفمند بود. به‌دلیل شرایط خاص جامعه و محدودیت ارتباطات اجتماعی، از روش نمونه‌گیری و اجرای اینترنتی استفاده شد. بدین صورت که پرسشنامه ها به‌صورت آنلاین طراحی گردید و به مدت دوماه از طریق شبکه‌های اجتماعی (تلگرام، واتساپ و اینستاگرام) برای زوج‌های جوان شهر تهران ارسال شد. حجم نمونه شامل ۳۷۰ نفر بود. علت انتخاب این‌حجم نمونه براساس پیشنهاد Kline (2011) که حداقل حجم نمونه را ۲۰۰ نفر در نظر می گیرد انجام شد (Kline, 2011) و از آنجایی که این مطالعه، روابط متعدد مستقیم و غیرمستقیم را مدنظر دارد و جهت افزایش اعتبار بیرونی، حجم نمونه‌ی وسیعتری انتخاب شد.

در مرحله اول، شرکت‌کنندگان از اهداف کلی پژوهش اطلاع یافتند و نسبت به محرمانه بودن اطلاعاتشان، اطمینان کسب نمودند.[1] ابزار پژوهش، پرسشنامه بود که در اختیار علاقه‌مندان به شرکت در پژوهش قرار گرفت. تحلیل داده ها در دو بخش توصیفی و استنباطی با استفاده از نرم افزار های SPSS و LISREL انجام شد.

ابزار سنجش

پرسشنامه جمعیت‌شناختی: شامل سوالاتی در زمینه سن، جنسیت، مدت زمان ازدواج، میزان تحصیلات، شغل و میزان درآمد بود.

پرسشنامه رضایت‌زناشویی انریچ:[2] پرسشنامه رضایت‌زناشویی انریچ یک ابزار تشخیصی برای سنجش میزان رضایت‌زناشویی است. نسخه اصلی آزمون دارای ۱۱۵ سوال است که به دلیل طولانی بودن، فرم‌های

۱ . این پژوهش با شناسه اخلاق IR.IAU.SRB.REC.1401.046 در کمیته اخلاق دانشگاه در تاریخ ۱۴۰۱/۰۳/ ۱۰ به تصویب رسیده است.

2 Enriching and Nurturing Relationship Issues Communication and Happiness (ENRICH)

کوتاهتری از آن استخراج شده‌است. در این پژوهش از فرم ۴۷ سوالی آن که توسط اولسون (۱۹۹۸) طراحی شده، استفاده گردیده که Sanaei Zaker (2005) آن را هنجاریابی کرده‌است و پایایی[1]آن با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون و با روش بازآزمایی[2](به فاصله یک هفته) برای مردان ۰/۹۳ و برای زنان ۰/۹۴ به دست آمده-است. نمره‌گذاری براساس مقیاس لیکرت به صورت (۰، ۱، ۲، ۳، ۴) از کاملا مخالف تا کاملا موافق بوده و نمره بالاتر نشانه رضایت‌زناشویی بیشتر و نمره پایین نشانه میزان رضایت کمتر است (Sani Zaker, 2005). در این پژوهش ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۲ به‌دست آمد. Arab Alidousti (2015) و همکاران در پژوهش خود نشان دادند که نسخه فارسی پرسشنامه از روایی سازه مطلوبی برخوردار است. همچنین ضریب همبستگی اینریچ با مقیاس‌های رضایت زناشویی و رضایت خانوادگی بررسی شد که نشانه‌ی روایی سازه مطلوب پرسشنامه است (Isma & Turnip, 2019).

مقیاس فعال‌سازی و بازداری رفتاری[3]: این مقیاس توسط Carver & White (۱۹۹۴) بر اساس نظریه Gray ساخته شده است. فرم اصلی این مقیاس ۲۰ سوال است. در این فرم عامل فعال‌سازی، از سه زیر مقیاس پاداش (BASR، ۵ سوال)، کشاننده (BASD، ۴ سوال) و جستجوگری (BASF، ۴ سوال) ساخته شده است. نمره-گذاری براساس مقیاس لیکرت به صورت (۱ تا ۴) از کاملا موافق نیستم تا کاملا موافقم است.

در ایران نیز در پژوهشی به بررسی روایی پرسشنامه از طریق دو زیر مقیاس افسردگی و اضطراب در SCL-90-R پراختند و نتایج نشان داد این الگو روایی همگرایی مطلوبی دارد (Mohammadi, 2008). همچنین Sun et al., (2020) در پژوهش خود بیان نمود که نسخه چینی این پرسشنامه نیز از روایی مطلوبی برخوردار است. Carver & White (1994) آلفای کرونباخ مقیاس بازداری (BIS) را ۰/۷۴ و برای دیگر زیر مقیاس‌های فعال‌سازی (BAS)؛ یعنی پاداش (BASR)، کشاننده (BASD) و جستجوگری (BASF) به ترتیب ۰/۷۳، ۰/۷۶ و ۰/۶۶ گزارش کرده‌است. آنها همچنین ثبات درونی زیرمقیاس بازداری و فعال‌سازی رفتاری را به ترتیب ۰/۷۴ و ۰/۷۱ گزارش کرده‌اند. در این پژوهش ضریب آلفای کرونباخ برای سیستم فعال‌سازی و بازداری رفتاری به‌ترتیب ۰/۸۵ و ۰/۸۸ به‌دست آمده‌است.

پرسشنامه عملکرد بازتابی[4]**(RFQ)**: این مقیاس برای سنجش ذهنی‌سازی توسط Fonagy ساخته شده‌است (Fonagy et al., 2016). این پرسشنامه ۸ مادّه ای، دو عامل اطمینان[5]و عدم طمینان[6]در مورد حالت ذهنی خود و دیگران را نشان می‌دهد (Fonagy et al., 2016). نمره‌گذاری به صورت لیکرت هفت درجه‌ای از کاملاً ناموافق (۱) تا کاملاً موافق(۷)، و برای زیرمقیاس عدم‌اطمینان به صورت معکوس است. سازندگان، همسانی درونی زیرمقیاس اطمینان و عدم اطمینان را به ترتیب۰/۷۷ و ۰/۶۵ به‌دست آوردند (Fonagy et al., 2016). تحلیل عاملی اکتشافی در جامعه ایرانی نیز دو عامل اطمینان و عدم اطمینان را نشان داد. در ایران به بررسی اعتبار و روایی پرسشنامه عملکرد بازتابی پرداختند و جهت بررسی روایی سازه و نحوه قرارگیری گویه‌ها بر روی عامل‌های پرسشنامه ذهنی‌سازی، از تحلیل عاملی تأییدی استفاده کردند و روایی همگرایی آن از طریق همبسته کردن زیرمقیاس‌های آن با مقیاس ذهن‌آگاهی[7](Brown & Ryan, 2003)، پرسشنامه دلبستگی بزرگسال[8](Besharat, 2013) قابل قبول گزارش شد و روایی واگرای آن با بررسی همبستگی مولفه اطمینان با

1reliability
2test-retest
3 Behavioral Inhibition and Behavioral Activation scales
4. Reflective Functioning questionnaire
5. certainty
6. uncertainty
7. Mindfulness Scale
8. Adult Attachment Questionnaire

دلبستگی اجتنابی قابل قبول گزارش شد و همسانی درونی ابزار با روش آلفای کرونباخ برای زیرمقیاس اطمینان و عدم اطمینان به ترتیب ۰/۸۸ و ۰/۶۶ به‌دست آمد (Drogar et al., 2020). همچنین در پژوهشی روایی همگرایی عملکرد بازتابی و مفاهیم وابسته به ناگویی هیجانی را با اندازه‌گیری ضریب همبستگی اسپیرمن بررسی کردند و همبستگی قابل قبولی را گزارش کردند (Anis et al., 2020). در این پژوهش ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۰ به‌دست آمد. جهت تحلیل داده‌ها از روش تحلیل مسیر و نرم افزار SPSS و LISREL استفاده شد.

یافته‌ها

در جدول ۱ اطلاعات توصیفی متغیرهای پژوهش شامل میانگین، انحراف استاندارد، کمترین و بیشترین نمره آمده است.

جدول ۱: شاخص‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیر	میانگین	انحراف استاندارد	حداقل نمره	حداکثر نمره
سیستم فعال‌سازی رفتاری	۳۸/۳۵	۴/۵۹	۲۴	۵۰
سیستم بازداری رفتاری	۱۹/۴۴	۲/۲۲	۱۳	۲۶
ذهنی‌سازی	۱/۷۶	۰/۶۶	۰	۳
رضایت زناشویی	۱۶۵/۳۹	۲۸/۹۰	۶۷	۲۲۳

در جدول ۲، شاخص‌های کجی و کشیدگی متغیرها نشان می‌دهد که توزیع نمرات متغیرها نرمال است. جهت بررسی عدم هم‌خطی متغیرها نیز از دو شاخص ضریب تحمل و تورم واریانس استفاده شد و نتایج نشان داد که مسئله همخطی بودن در بین متغیرهای تحقیق رخ نداده است.

جدول۲: کجی و کشیدگی متغیرهای پژوهش

متغیر	کجی	کشیدگی	ضریب تحمل	تورم واریانس
سیستم فعال‌سازی رفتاری	-۰/۰۳	-۰/۳۷	۰/۷۹۴	۱/۲۵۹
سیستم بازداری رفتاری	۰/۰۱	۰/۰۸	۰/۸۱۳	۱/۲۳۰
ذهنی‌سازی	۰/۲۲	-۰/۰۱	۰/۹۶۵	۱/۰۳۶
رضایت زناشویی	-۰/۴۶	-۰/۱۱	-	-

به منظور بررسی دقیق‌تر رابطه متغیرها ماتریس همبستگی بین آنها محاسبه و نتیجه در جدول ۳ آمده است.

جدول ۳: ماتریس همبستگی متغیرها

متغیر	۱	۲	۳	۴
۱. سیستم فعال‌سازی رفتاری	۱			
۲. سیستم بازداری رفتاری	-۰/۵۳**	۱		
۳. ذهنی‌سازی	۰/۳۷**	-۰/۲۹**	۱	
۴. رضایت زناشویی	۰/۱۴	-۰/۲۱**	-۰/۳۱**	۱

* P < ۰/۰۵ ** P < ۰/۰۱

نتایج پژوهش نشان داد، رضایت‌زناشویی با سیستم بازداری رفتاری رابطه منفی معنادار (p<۰/۰۵، r= -۰/۲۱) داشته اما با سیستم فعال سازی رفتاری رابطه معنادار نداشته است (p >۰۵، r=۰/۱۴). همچنین رضایت‌زناشویی با ذهنی‌سازی رابطه منفی و معنادار دارد (p<۰/۰۵، r= -۰/۳۱)

برای بررسی نقش میانجی ذهنی‌سازی در رابطه بین سیستم‌های مغزی و رضایت‌زناشویی، تحلیل مسیر انجام شد. در جدول ۴ نتایج حاصل از برآورد اثرهای مستقیم و غیر مستقیم ارائه شده‌است.

جدول ۴: اثرهای مستقیم و غیرمستقیم متغیرها

برآوردها متغیرها	پارامتر استاندارد شده	خطای استاندارد برآورد	t
اثر مستقیم سیستم فعال‌سازی رفتاری بر:			
ذهنی‌سازی	۰/۳۱**	۰/۰۷	۴/۱۰
رضایت زناشویی	۰/۱۰	۰/۰۵	۱/۲۸
اثر مستقیم سیستم بازداری رفتاری بر:			
ذهنی‌سازی	-۰/۲۳**	۰/۰۴	-۳/۰۳
رضایت زناشویی	-۰/۱۶*	۰/۰۳	۱/۹۶
اثر مستقیم ذهنی‌سازی بر:			
رضایت زناشویی	۰/۲۴**	۰/۰۴	۳/۱۹
اثر غیرمستقیم سیستم فعال‌سازی رفتاری بر:			
رضایت زناشویی (به واسطه ذهنی‌سازی)	۰/۰۷**	۰/۰۴	۲/۸۷
اثر غیرمستقیم سیستم بازداری رفتاری بر:			
رضایت زناشویی (به واسطه ذهنی‌سازی)	-۰/۰۶**	۰/۰۴	-۲/۷۰

با توجه به جدول ۴، اثر مستقیم سیستم فعال سازی رفتاری بر ذهنی‌سازی برابر ۰/۳۱ است که با توجه به مقدار (t= ۴/۱۰) در سطح ۰/۰۱ معنادار است. همچنین، اثر مستقیم سیستم بازداری رفتاری بر ذهنی‌سازی برابر ۰/۲۳- است که با توجه به مقدار (t= -۳/۰۳) در سطح ۰/۰۱ معنادار است. بر این اساس می‌توان گفت که سیستم فعال‌سازی بر ذهنی‌سازی اثر مثبت و معنادار و سیستم بازداری بر آن اثر منفی و معنادار دارد. به عبارتی، با افزایش استفاده از سیستم فعال‌سازی در زوجین، میزان ذهنی سازی آنان افزایش یافته و با افزایش سیستم بازداری، میزان ذهنی سازی در آنها کاهش می‌یابد. همچنین اثر مستقیم سیستم فعال‌سازی رفتاری بر رضایت-زناشویی برابر ۰/۱۰ است که با توجه به مقدار (t= ۱/۲۸) معنادار نیست. با این حال، اثر مستقیم سیستم بازداری بر رضایت‌زناشویی برابر ۰/۱۶- است که با توجه به مقدار (t= -۱/۹۶) در سطح ۰/۰۵ معنادار است. به عبارت دیگر، با افزایش سیستم بازداری در زوجین، از میزان رضایت‌زناشویی آنان کاسته می‌شود. با توجه به داده‌های به-دست آمده اثر مستقیم ذهنی‌سازی بر رضایت‌زناشویی برابر ۰/۲۴ است که با توجه به مقدار (t= ۳/۱۹) در سطح ۰/۰۱ معنادار است. به عبارت دیگر، با افزایش ذهنی‌سازی در زوجین، رضایت‌زناشویی آنان افزایش پیدا می‌کند.

در رابطه با اثرات غیرمستقیم، اثر غیرمستقیم سیستم فعال‌سازی رفتاری بر رضایت‌زناشویی برابر ۰/۰۷ است که با توجه به مقدار (t= ۲/۸۷) در سطح ۰/۰۱ معنادار است. همچنین اثر غیرمستقیم سیستم بازداری رفتاری بر رضایت‌زناشویی برابر ۰/۰۶- است که با توجه به مقدار (t= -۲/۷۰) در سطح ۰/۰۱ معنادار است. بر این اساس، اثر غیرمستقیم و معنادار سیستم‌های فعال سازی/ بازداری رفتاری بر رضایت‌زناشویی تایید می‌شود. این یافته نیز بیانگر نقش میانجی و موثر ذهنی‌سازی است و نشان می‌دهد که سیستم فعال‌سازی رفتاری به واسطه ذهنی‌سازی افزایش‌دهنده میزان رضایت در زوجین است. سیستم بازداری رفتاری نیز می‌تواند میزان رضایت زوجین را از طریق واسطه‌گری ذهنی‌سازی کاهش دهد. به منظور بررسی مدل نهایی با استفاده از نرم‌افزار لیزرل به بررسی برازندگی داده‌ها پراخته شد و نتایج حاصل از آن در جدول ۵ آمده است.

جدول ۵: شاخص‌های برازش مدل

شاخص	χ^2	d f	RMSEA	NFI	NNFI	CFI	GFI	AGFI	SRMR
مقدار	/۷۸	۶	۰/۰۵۱	۹	/۹۵	۹	/۹۶	۹	۰۲۴
محاسبه	۱۱			۰/۶	۰	۰/۸	۰/۷	۰	۰/۵	۰/

براساس نتایج به‌دست آمده با توجه به اینکه مقدار (RMSEA=۰/۰۵۱) است می‌توان برازش مدل را بسیار مطلوب دانست. همچنین در سایر شاخص‌ها از جمله (NFI، NNFI، CFI، GFI و AGFI) نتایج بالاتر از ۰/۹۰ می‌باشد که حاکی از برازش قابل قبول مدل می‌باشد. ضمن اینکه شاخص SRMR نیز کوچکتر از ۰/۰۵ محاسبه شده‌است. در ادامه، نمودار مسیر مدل برازش شده رضایت زناشویی زوج‌های جوان همراه با پارامترهای برآورد شده (مقادیر استاندارد) و اعداد معناداری (t) ارائه شده است.

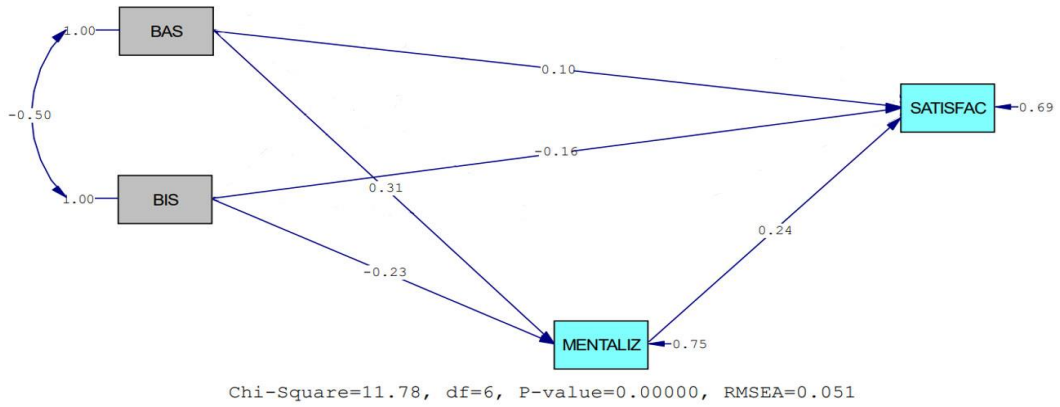

شکل ۲: مدل پیش بینی رضایت‌زناشویی زوج‌های جوان در حالت ضرایب استاندارد

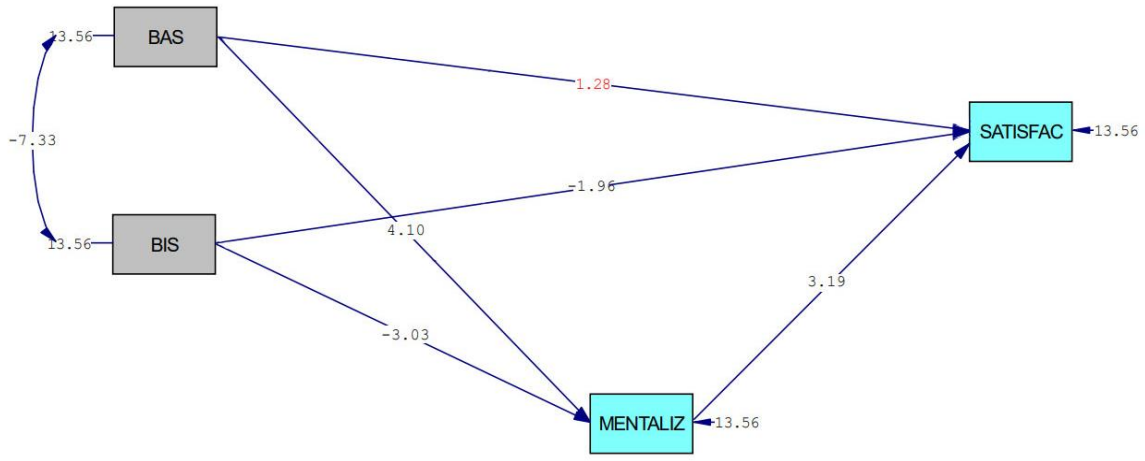

شکل ۳: مدل پیش‌بینی رضایت‌زناشویی زوج‌های جوان در حالت اعداد معناداری (t)

بحث

این پژوهش با هدف بررسی رابطه سیستم‌های فعال‌سازی/ بازداری‌رفتاری و رضایت‌زناشویی با میانجی‌گری ذهنی‌سازی انجام شد. نتایج پژوهش نشان داد که سیستم فعال‌سازی با ذهنی‌سازی رابطه مثبت و سیستم بازداری با آن رابطه منفی دارد. ذهنی‌سازی برای فرد قابلیتی ایجاد می‌کند تا بتواند به تشخیص واقعیت درونی و بیرونی بپردازد (Fonagy, 2018) و با ایجاد یکپارچگی در زمینه‌های مختلف هیجانی و شناختی، ظرفیتی جهت افکار و احساسات ایجاد می‌کند تا اشخاص بتوانند به خودشان از بیرون و به اشخاص دیگر از درون بنگرند (Luyten et al., 2012). از این رو فوناگی بیان می‌کند که توانایی تعدیل حالات عاطفی و توانایی تنظیم هیجانات با ذهنی‌سازی در ارتباط است (Fonagy, 2018). ذهنی‌سازی پیش نیاز درک محیط اجتماعی و لازمه داشتن رفتارهای اجتماعی موفقیت‌آمیز است (Spencer, 2017).

Corr (2004); Levy & Glimcher (2012) در پژوهش خود بیان نمودند که فعالیت سیستم فعال‌سازی با رشد عواطف مثبت در ارتباط است و این نشان‌دهنده تاثیر این سیستم بر افکار و شیوه ذهنی‌سازی است. در پژوهش Corr (2004) بیان شد که سیستم بازداری‌رفتاری در ایجاد ویژگی‌هایی چون اضطراب موثر است که خود نشانه تاثیر این سیستم بر افکار و تاثیر افکار بر نوع احساسات است. بر این اساس می‌توان نتیجه گرفت که افرادی که رویدادهای مثبتی در زندگی خود تجربه می‌کنند سیستم فعال‌سازشان فعال است و با توجه به تاثیر شرایط مثبت زندگی بر ذهنی‌سازی، می‌توان نتیجه گرفت که سیستم فعال‌سازی با ذهنی‌سازی رابطه مثبت و با سیستم بازداری رابطه منفی دارد.

علاوه بر این، مطابق با نتایج وجود رابطه مستقیم، معنادار و مثبت میان سیستم‌های فعال سازی با رضایت-زناشویی مورد تایید قرار نگرفت ولی سیستم بازداری با رضایت‌زناشویی رابطه منفی و مستقیم و معنادار نشان داد. این یافته با نتایج پژوهش‌های (Abreu-Afonso, 2022; Nasiri et al., 2022; Steiner et al., 2010) همسو است.

در اولین نظریه Gray (1982) بیان شد که سیستم بازداری‌رفتاری، با محرک‌های شرطی همخوان با تنبیه و یا حذف پاداش و محرک هایی که به صورت ذاتی ترس‌آور هستند برانگیخته می‌شود و این عوامل موجب کاهش میزان رضایت در زوجین می‌شود. به این دلیل این اشخاص میزان موقعیت‌های تهدید کننده بیشتری را درک می‌کنند و در صورت بروز تعارض با دیگران، به احتمال زیاد نتوانند راهبرد مناسبی برای حل مسئله بیابند (Nasiri et al., 2022). طبق تعریف Ellis (۱۹۹۲) ، رضایت‌زناشویی حاصل احساساتی است که با رضایت، خشنودی و تجربه لذت توسط زن و شوهر مرتبط است و در بازداری‌رفتاری به علایق و جنبه‌های مثبت افراد کمتر توجه می‌شود و طبق گفته الیس، نوع تفکر در رضایت‌زناشویی نقش مهمی دارد و بی‌تفاوتی زوجین به تفکرات و علایق یکدیگر موجب ایجاد دلسردی و در نتیجه کاهش رضایت‌زناشویی می‌شود (Derakhshan, 2018).

وجود تفاوت‌های فردی در سیستم‌های مغزی رفتاری می‌تواند بر نحوه واکنش زوجین در مواجهه با مشکلات اثر بگذارد و منجر به بروز واکنش‌های گوناگون شود (Johnson et al., 2010). به عنوان نمونه اشخاصی که در سیستم بازداری‌رفتار از حساسیت بالاتری برخوردار هستند، درصورت بروز ناراحتی، اضطراب و ترس بیشتری را تجربه می‌کنند که بر میزان رضایت موثر است و عموما این افراد رضایت‌زناشویی پایین‌تری را تجربه می‌کنند. همچنین پژوهش‌ها به ارتباط بین سیستم‌های فعال‌ساز رفتاری با رویدادهای مثبت زندگی و سیستم بازداری رفتاری با استرس و اختلالات رفتاری در کودکان اشاره کرده‌اند (Dumitrescu et al., 2010; Leung et al., 2020)

تبیین دیگری که در همین زمینه می‌توان بیان نمود، وجود رابطه میان سیستم‌های مغزی رفتاری و رابطه جنسی است. زمانی که زوجین از سیستم فعال‌سازی بیشتر استفاده می‌کنند، در رابطه جنسی خود از عواطف مثبت بیشتر استفاده می‌کنند و در نتیجه روابط زناشویی صمیمانه‌تر و رضایت‌بخش‌تری را تجربه می‌کنند و میزان بروز تعارضات رفتاری در آنها کاهش می‌یابد. در مقابل زمانی که اشخاص با سیستم بازداری فعال وارد رابطه می-شوند، میزان تجربه عواطف منفی در آنها بیشتر می‌شود و میزان تعارض بیشتری را در روابط خود تجربه می‌کنند و رابطه رضایت‌بخشی نخواهند داشت(Impett et al., 2005).

Cao et al (2019); Tavakol et al (2017) & Masoumi et al (2017)، در پژوهش‌های خود بیان نمودند که رضایت جنسی، یکی از عوامل مهم تاثیرگذار بر رضایت‌زناشویی زوجین است. مطالعات نشان داده‌اند که وجود رابطه جنسی مطلوب به نحوی که تامین‌کننده رضایت طرفین باشد، نقشی مهم در پایداری خانواده دارد و وجود احساس ناکامی ناشی از نبود رضایت‌جنسی، می‌تواند سلامت روانی همسران را با خطرات جدی مواجه کند (Ali akbari Dehkordi, 2010).

از دیگر نتایج مطالعه حاضر اثر مستقیم، مثبت و معنادار ذهنی‌سازی بر رضایت‌زناشویی بود. این یافته‌ها با نتایج پژوهش‌های Dimaggio (2020) & Hegsted (2020) همسو است. بر مبنای تعریف Fonagy (1991)، ذهنی-سازی یک توانایی انسانی محسوب می‌شود که بنیان کلیه تعاملات روزمره در ما است. بدون بهره‌مندی از ذهنی-سازی هیچ‌گونه احساس قوی در رابطه با خود، روابط متقابل وجود نخواهد داشت (Fonagy, 2010). ذهنی‌سازی زمینه ای را جهت تحول روابط اجتماعی و سایر روابط فراهم می‌کند (DiMaggio, 2020). به میزانی که اشخاص بتوانند از نظر ذهنی حالات خود و دیگران را بیشتر در نظر بگیرند، احتمال ایجاد روابط پایدار و صمیمی در آنها بیشتر است و به مراتب ذهنی خودمختار و مستقل در آنها شکل می‌گیرد (Fonagy., 2002) و این درک متقابل حالات خود به افزایش میزان رضایت کمک می‌کند.

در تبیین دیگری در رابطه با این موضوع می‌توان به بحث اسنادهای ناسازگار و تفسیرهای نادرست و منفی از رفتار همسر پرداخت. در پژوهش‌های بین فرهنگی مختلف به وجود رابطه میان تبیین‌های ناسازگارانه در مورد وقایع زناشویی و عدم رضایت در زندگی زوجین پرداخته شده است (Riahi et al., 2020). همچنین برخی پژوهش‌های دیگر به بررسی تاثیر ذهن‌آگاهی بر نوع و کیفیت روابط زوجین پرداخته‌اند و اثر به سزای آن را تایید کرده‌اند (DiMaggio, 2020; Jones et al., 2011; Wachs & Cordova, 2007).

همچنین نتایج نشان داد که سیستم فعال‌سازی بر رضایت‌زناشویی از طریق ذهنی‌سازی اثر غیرمستقیم، معنادار و مثبت دارد. بدین معنا که سیستم فعال‌ساز رفتاری می‌تواند میزان رضایت‌زناشویی را از طریق واسطه-گری ذهنی‌سازی افزایش دهد. همچنین در بخش دوم فرضیه بیان شده‌است که سیستم بازداری بر رضایت-زناشویی از طریق ذهنی‌سازی اثر غیرمستقیم، معنادار و منفی دارد. بدان معنا که سیستم بازداری رفتاری نیز می-تواند میزان رضایت‌زناشویی زوجین را از طریق واسطه‌گری ذهنی‌سازی کاهش دهد.

پژوهشی که به صورت مستقیم به بررسی رابطه سیستم‌های مغزی با رضایت‌زناشویی با میانجی‌گری ذهنی-سازی بپردازد یافت نشد. اما در پژوهش‌های Jones et (2011), Barnes et al (2007), Wachs & Cordova (2007) al، این نتیجه حاصل شد که میان ذهن‌آگاهی و رضایت‌زناشویی رابطه مثبتی وجود دارد. در تبیین این نتایج می‌توان بیان نمود که ذهنی‌سازی در تعدیل افکار منفی و تنظیم رفتار مثبت کمک‌کننده است و از این رو موجب افزایش رضایت‌زناشویی می‌شود. افراد متفکر نسبت به تغییرات اجتماعی و زناشویی در زندگی خود احساس خطر کمتری می‌کنند. در مقابل، افراد با روابط‌زناشویی یکنواخت، قدرت پذیرش مشکلات جدید را ندارند و نارضایتی بیشتری را تجربه می‌کنند. بر مبنای تعریف فوناگی از ذهنی‌سازی، در صورتی که شخص نسبت به فرد مقابل، خودآگاهی داشته باشد، قادر به پذیرش عقاید و دیدگاه‌های وی است و در برابر روابط مشترک سازگارتر است. در مواقعی که میان زوجین تعارض ایجاد می‌شود، اشخاصی که شیوه بازخورد منفی را انتخاب می‌کنند، غالبا به جای پیدا کردن راه حل به دنبال یافتن مقصر هستند. اما فرد آگاه که از میزان ذهنی‌سازی قابل قبولی برخوردار است، به نظرات فرد مقابل و از جمله همسر نیز توجه می‌کند و این خود به بهبود روابط و افزایش رضایت در زندگی کمک می‌کند (Burpee & Langer, 2005).

یکی از فواید مهم ذهنی‌سازی، تأثیر آن بر پاسخ به استرس است (Schwarzer et al., 2021, 2022) و ذهنی-سازی می‌تواند به افزایش توانایی اشخاص جهت خاموش کردن پاسخ استرس‌زا و فراخوانی پاسخ آرامبخش کمک کرده و ظرفیت‌های عصب شناختی را افزایش دهد (Treadway & Lazar, 2009). براین‌اساس می‌توان نتیجه

گرفت که ذهنی‌سازی با توجه به تاثیری که بر سیستم‌های مغزی رفتاری ما می‌گذارد، و با توجه به تاثیر این سیستم‌ها بر نوع روابط و رضایت‌زناشویی؛ می‌تواند به عنوان میانجی ایفای نقش کند.

به طور کلی می‌توان نتیجه گرفت که سیستم فعال‌سازی و بازداری رفتاری به صورت مستقیم و از طریق ذهنی‌سازی به صورت غیرمستقیم قادر به پیش‌بینی رضایت‌زناشویی زوج‌های جوان است. از جمله محدودیت‌های این پژوهش می‌توان گفت، از آنجایی که این پژوهش بر روی زوج‌های جوان و در شهر تهران صورت گرفته باید در تعمیم نتایج به زوج‌های دیگر احتیاط صورت گیرد. بنابراین پیشنهاد به انجام مجدد آن در جامعه بزرگتر و در خرده فرهنگ‌های مختلف می‌شود.

توصیه می‌شود در کنار بهره‌گیری از ابزارهای خودگزارش‌دهی از سایر ابزارهای پژوهشی همانند مصاحبه استفاده شود. در نهایت با توجه به تاثیر سیستم‌های مغزی‌رفتاری و همچنین نحوه تفکر و ذهنی‌سازی بر تعارضات زناشویی، پیشنهاد به بررسی این سازه‌ها توسط متخصصین حوزه خانواده و ازدواج می‌شود.

تشکر و سپاسگزاری

پژوهشگران بر خود لازم می‌دانند از تمامی شرکت‌کنندگان جهت شرکت در پژوهش و تکمیل پرسشنامه‌ها تشکر و قدردانی نمایند.

تعارض منافع

هیچ‌گونه تعارض منافع توسط نویسندگان بیان نشده‌است.

References

Abreu-Afonso, J., Ramos, M. M., Queiroz-Garcia, I., & Leal, I. (2022). How Couple's Relationship Lasts Over Time? A Model for Marital Satisfaction. Psychological Reports, 125(3), 1601-1627.

Aliakbari Dehkordi, M. (2010). Relationship between women sexual function and marital adjustment. *International Journal of Behavioral Sciences*, *4*(3), 199-206. [In Persian]

Anis, L., Perez, G., Benzies, K. M., Ewashen, C., Hart, M., & Letourneau, N. (2020). Convergent validity of three measures of reflective function: Parent development interview, parental reflective function questionnaire, and reflective function questionnaire. *Frontiers in Psychology*, *11*, 574719.

Arab Alidousti, A., Nakhaee, N., & Khanjani, N. (2015). Reliability and validity of the Persian versions of the ENRICH marital satisfaction (brief version) and Kansas Marital Satisfaction Scales. *Health and Development Journal*, *4*(2), 158-167. [In Persian]

Barnes, S., Brown, K. W., Krusemark, E., Campbell, W. K., & Rogge, R. D. (2007). The role of mindfulness in romantic relationship satisfaction and responses to relationship stress. *Journal of marital and family therapy*, *33*(4), 482-500.

Bateman, A., & Fonagy, P. (2010). Mentalization based treatment for borderline personality disorder. *World psychiatry*, 9(1), 11-15.

Besharat, M. A. (2013). Adult Attachment Inventory: Questionnaire, Instruction and Scoring Key (Persian Version). *Developmental Psychology: Iranian Psychologists Journal*. 9(35). 317- 320. [In Persian]

Brown, K. W., & Ryan, R. M. (2003). The benefits of being present: mindfulness and its role in psychological well-being. *Journal of personality and social psychology*, *84*(4), 822.

Burpee, L. C., & Langer, E. J. (2005). Mindfulness and marital satisfaction. *Journal of Adult Development*, *12*(1), 43-51.

Cao, H., Zhou, N., Fine, M. A., Li, X., & Fang, X. (2019). Sexual satisfaction and marital satisfaction during the early years of Chinese marriage: A three-wave, cross-lagged, actor–partner interdependence model. *The Journal of Sex Research*, *56*(3), 391-407.

Carver CS, White TL. (1994) Behavioral inhibition, behavioral activation and affective responses to impending reward and punishment: The BIS/BAS scales. Journal of Personality and Social psychology, 67, 319-333.

Carver, C.S. (2004). Negative Affects Deriving from the Behavioral Approach System. *Emotion*, 4 (1), 3-22.

Charnia. M.R., & Ickes.W. (2007). predicting marital satisfaction: Social absorption and individuation versus attachment anxiety and avoidance. *Personal Relationships*, 14, 187-208.

Corr, P.J. (2004). Reinforcement sensitivity theory and personality. *Neuroscience Biobehavioral Reviews*, 28: 317–332.

Shahrabad, H. D., Bayazi, M. H., Zafari, Z., Teimouri, S., & Rajabzadeh, F. (2018). The effect of Lazarus multimodal therapy on depression, anxiety, and blood glucose control in women with type 2 diabetes. *Journal of Fundamentals of Mental Health*, *20*(4).

Drogar, E., Fathi Ashtiani, A., Ashrafi, E. (2020). Validity and Reliability Assessment of the Persian Version of the Metallization Questionnaire. *Clinical Psychology Journal*, 12(1), 1- 12. [In Persian]

DiMaggio, D. J. (2020). *What Contributes to Marital Satisfaction? The Relationship between Attachment Style, Emotion Regulation, Mentalization and Marital Satisfaction* (Doctoral dissertation, Alliant International University).

Dumitrescu, A. L., Toma, C. A. R. M. E. N., & Lascu, V. I. O. R. I. C. A. (2010). Evaluation of inter-relationship between behavioral inhibition, behavioral activation, avoidance, daily stressors and oral health. Romanian Journal of Internal Medicine= Revue romaine de medicine interne, 48(3), 281-290.

Edalati, A., Redzuaun, M. (2010). Perception of Women towards Family values and Their Marital Satisfaction. *Journal of American Science*, 6 (4), 132-137.

Fonagy, P. E., Luyten, P., Bateman, A., Gergely, G., Strathearn, L., Target, M., & Allison, D. E. (2010). Attachment and personality pathology.

Fonagy P, Luyten P, Moulton-Perkins A, Lee YW, Warren F, Howard S, Ghinai R, Fearon P, Lowyck B. (2016). Development and validation of a self-report measure of mentalizing: The reflective functioning questionnaire. Plops One. 11(7).

Fonagy P, Target M, Steele H, Steele M. (1998). Reflective-Functioning manual: Version 5 for application to adult attachment interviews.

Fonagy, P., Gergely, G., Jurist, E. L., & Target, M. (2018). *Affect regulation, mentalization, and the development of the self.* Routledge.

Fonagy, P. (1991). Thinking about thinking: Some clinical and theoretical considerations in the treatment of a borderline patient. International journal of psycho-analysis, 72, 639-656.

Fonagy, P. (2010). Attachment theory and psychoanalysis. Other Press, LLC.

Fonagy, P., Gergely, G., Jurist, E., & Target, M. (2002). Affect regulation, mentalization, and the development of the self. New York: Other Press.

Gray, J. A. (1982). Précis of The neuropsychology of anxiety: An enquiry into the functions of the septo-hippocampal system. *Behavioral and brain sciences*, *5*(3), 469-484.

Haji hasani, M., & Sim, T. (2019). Marital satisfaction among girls with early marriage in Iran: Emotional intelligence and religious orientation. International Journal of Adolescence and Youth, 24(3), 297-306.

Hegsted, C. P. (2020). The Role of Mentalized Affectivity in Romantic Love and Relationship Satisfaction. Alliant International University.

Impett, E. A., Peplau, L. A., & Gable, S. L. (2005). Approach and avoidance sexual motives: Implications for personal and interpersonal well-being. *Personal Relationships*, *12*(4), 465-482.

Isma, M. N. P., & Turnip, S. S. (2019). Personality traits and marital satisfaction in predicting couples' attitudes toward infidelity. Journal of Relationships Research, 10, e13.

Johnson, J. L., Kim, L. M., Giovannelli, T. S., & Cagle, T. (2010). Reinforcement sensitivity theory, vengeance, and forgiveness. Personality and Individual Differences, 48(5), 612-616.

Jones, K. C., Welton, S. R., Oliver, T. C., & Thoburn, J. W. (2011). Mindfulness, spousal attachment, and marital satisfaction: A mediated model. The Family Journal, 19(4), 357-361.

Karney, B. R., & Bradbury, T. N. (2020). Research on marital satisfaction and stability in the 2010s: Challenging conventional wisdom. *Journal of marriage and family*, *82*(1), 100-116.

Kline, R. B. (2011). Principles and practice of structural equation modeling. New York: The Guilford Press. 11- 12.

Leung, Y. K., Franken, I. H. A., & Thurik, A. R. (2020). Psychiatric symptoms and entrepreneurial intention: The role of the behavioral activation system. *Journal of Business Venturing Insights*, 13, e00153.

Levy, D. J., & Glimcher, P. W. (2012). The root of all value: a neural common currency for choice. *Current opinion in neurobiology*, *22*(6), 1027-1038.

Luyten P, Fonagy P, Lemma A, Target M. (2012). Depression. In: Bateman A, Fonagy P, editors. Handbook of metalizing in mental health practice Washington, DC: American Psychiatric Association. 385.

Masoumi, S. Z., Khani, S., Kazemi, F., Kalhori, F., Ebrahimi, R., & Roshanaei, G. (2017). Effect of marital relationship enrichment program on marital satisfaction, marital intimacy, and sexual satisfaction of infertile couples. *International journal of fertility & sterility*, 11(3), 197.

Mohammadi, K., Samavi, A., & Ghazavi, Z. (2016). The relationship between attachment styles and lifestyle with marital satisfaction. *Iranian Red Crescent Medical Journal*, *18*(4). [In Persian]

Nasiri, P., Mousavi, S. F., & Mollazadeh, J. (2022). Mediating Role of Cognitive Emotion Regulation Strategies in the relationship between Brain-Behavioral System Activity and Marital Satisfaction. *Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology*, 27(4), 474-491.

Nourani, S., Seraj, F., Shakeri, M. T., & Mokhber, N. (2019). The relationship between gender-role beliefs, household labor division and marital satisfaction in couples. *Journal of Holistic Nursing and Midwifery*, *29*(1), 43-49.

Pickett, S.M., Lodis, C.S., Parkhill, M.R., Orcutt, H.K. (2012). Personality and experiential avoidance: a model of anxiety sensitivity. Personality and Individual Differences, 53: 246–250

Riahi, F., Golzari, M., & Mootabi, F. (2020). The relationship between emotion regulation and marital satisfaction using the actor-partner interdependence model. *Iranian journal of psychiatry and clinical psychology*, *26*(1), 44-63.

Sanaei Zaker, B. (2005). An Overview of the Assessment of Family and Marriage. *Counseling Research and development Journal*, 14(4). 9- 24. [In Persian]

Schwarzer, N. H., Nolte, T., Fonagy, P., & Gingelmaier, S. (2022). Self-rated mentalizing mediates the relationship between stress and coping in a non-clinical sample. *Psychological Reports*, *125*(2), 742-762.

Schwarzer, N. H., Nolte, T., Fonagy, P., Griem, J., Kieschke, U., & Gingelmaier, S. (2021). The relationship between global distress, mentalizing and well-being in a German teacher sample. *Current Psychology*, 1-10.

Sepehrian Azar, F., Mohammadi, N., Badalpoor, Z., Norozzadeh, V. (2016). The Relationship Between Hope and Happiness with Marital Satisfaction. *Journal of health and care*. 18(1). 37- 44. [In Persian]

Sharif, S. P., Amiri, M., Allen, K. A., Nia, H. S., Fomani, F. K., Matbue, Y. H & Waheed, H. (2021). Attachment: the mediating role of hope, religiosity, and life satisfaction in older adults. *Health and quality of life outcomes*, 19(1), 1-10.

Slade, A., Holmes, J. (2019). Attachment and psychotherapy. *Current opinion in psychology*. 25: 152-6.

Spencer, R. (2017). *A New Shift? Explicit and Implicit Mentalizing in Parent-Infant Psychotherapy: A Mixed Methods Design* (Doctoral dissertation, University of East London).

Steiner, J. L., Bigatti, S. M., Hernandez, A. M., Lydon-Lam, J. R., & Johnston, E. L. (2010). Social support mediates the relations between role strains and marital satisfaction in husbands of patients with fibromyalgia syndrome. *Families, Systems, & Health*, *28*(3), 209.

Stinson, M. A., Bermúdez, J. M., Gale, J., Lewis, D., Meyer, A. S., & Templeton, G. B. (2017). Marital satisfaction, conflict resolution styles, and religious attendance among Latino couples: Using the actor–partner interdependence model. *The Family Journal*, 25(3), 215-223.

Sun, J., Luo, Y., Chang, H., Zhang, R., Liu, R., Jiang, Y., & Xi, H. (2020). The mediating role of cognitive emotion regulation in BIS/BAS sensitivities, depression, and anxiety among community-dwelling older adults in China. Psychology Research and Behavior Management, 939-948.

Taherizadeh, S., Samari, A. A., & Ahi, Q. (2021). Chronic Musculoskeletal Pain Adaptation in Relationship with Inhabitation Behavioral System, Activation Behavioral System and Perceived Social Support. *International Journal of Musculoskeletal Pain Prevention*, 6(2), 480-486.

Tavakol, Z., Nikbakht Nasrabadi, A., Behboodi Moghadam, Z., Salehiniya, H., & Rezaei, E. (2017). A review of the factors associated with marital satisfaction. Galen Medical Journal, 6(3).

Thake, J., Zelenski, J. M. (2013). Neuroticism, BIS, and reactivity to discrete negative mood inductions. *Personality and Individual Differences*, 54, 208–213.

Treadway, M. T., & Lazar, S. W. (2009). The neurobiology of mindfulness. In *Clinical handbook of mindfulness* (pp. 45-57). Springer, New York, NY.

Wachs, K., & Cordova, J. V. (2007). Mindful relating: Exploring mindfulness and emotion repertoires in intimate relationships. Journal of Marital and Family Therapy, 33(4), 464–481.

Xie, J., Zhou, Z. E., & Gong, Y. (2018). Relationship between proactive personality and marital satisfaction: A spillover-crossover perspective. Personality and individual differences, 128, 75-80.

COPYRIGHTS

©2022 by the authors. Licensee Family Psychology Association of Iran. This article is an open access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) (https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)